

Eesti Energeetika Veteranide Ühenduse koosoleku memo nr 4/2017

Tallinn, Eesti Energia, Lelle 22.

19.04.2017.

Koosolekust võttis osa 34 Ühenduse liiget.

Päevakorras:

1. Einari Kiseli ettekanne „Maailma energeetika arengustsenaariumid“.
2. Informatsioonilised teated.

Koosoleku juhataja Rein Talumaa teavitas koosolijaid energeetikaveteranide auväärsetest sünnipäevadest: 24.03. sai Rein Abel 81-aastaseks, 28.03. sai Kaljo Kilp 82- ja Ülo Nagland 81-aastaseks, 30.03. sai Harry Tuulik 84-aastaseks. Koosolekul osales nimetatutest K. Kilp.

1. Maailma Energeetikanõukogu (World Energy Council) Euroopa regiooni juht Einari Kisel tutvustas ettekande algul lühidalt nimetatud nõukogu ja tema tegutsemist.

Analüüsitud on maailma energeetikat mõjutanud põhitegureid viimase 45 aasta jooksul ja prognoose järgmise 45 aasta jaoks (kuni aastani 2060). Ettekandja tõi välja nelja tähtsama tulevikutrendina järgmised:

1. Maailma elanikkonna kasvu aeglustumine. Siis ka majanduskasv aeglustub, sest ei tule enam niipalju tarbijaid juurde.

2. Uued tehnoloogiad mõjutavad energia kasutamist. Suureneb digitaliseeritus, mis toob majandusse uusi loogikaid.

3. Muutuvad majanduslikud jõukeskused. Aastaks 2030 muutub India kõige rahvarikkamaks riigiks ja Hiinast on saamas maailma suurim majandus.

4. Rohkem tuleb keskkonnamõjutusi. CO₂ on emiteeritud 45 aasta jooksul umbes 1900 gigatonni. Pariisi kliimakokkuleppe raames seati eesmärk 1000 gigatonni, et püsida 2 kraadi temperatuuritõusu graafikus.

Ettekandja käsitles kõigi nende trendide võimalikke mõjutusi majandusele ja eriti maailma energeetikale.

Maailma arengus on palju teadmatust, millest peamised probleemivaldkonnad oleksid:

- innovatsioon ja tootlikkuse muutus,
- energeetika rahvusvahelise juhtimissüsteemi ja geopoliitika areng.

- säästlikkuse ja kliimamuutuste prioriteetsuse tase.
- meetmete valikud energeetikaprobleemide juhtimiseks/mittejuhtimiseks (ettekandja vaatles kolme erinevat juhtimise taset).

Ettekandja põhisõnumid on:

- primaarenergia nõudlus aeglustub.
- kasvab päikese- ja tuuleenergia kasutamine,
- kivisöe ja nafta nõudlus saavutab lähiaastatel oma tipu (ei saa otsa, alaneb nende konkurentsivõime),
- transpordisektori üleminek puhtamatele energiaallikatele,
- kliimamuutuste vähendamise eesmärgid pole reaalsusega kaetud,
- lahendamist vajab trilemma energiajulgeoleku, keskkonnamõju ja taskukohasuse vahel.

Puudutati ka võimalikke arenguid EL ja Eesti energeetikas, kuid siin valmib täpsem analüüs tänavu sügiseks.

Kokkuvõtteks leidis ettekandja, et eesootavad aastakümned energeetikas on senisest teistsugused, kus on muuhulgas suured muutused energiaturgudel ja väheneb rahvusvaheline koostöö.

Huvitava ettekande lõpus vastas E. Kisel kuulajate (R. Hausmann, V. Kõppo, R. Talumaa, U.-R. Lehtse, L. Berkis, H. Martin) küsimustele.

Ettekande slaidid on vaadeldavad/loetavad Ühenduse kodulehel.

2.1. R. Talumaa informeeris kuulajaid küsimustest, mis on üles kerkinud seoses EE vastuvõtuga 09.05. ja Auvere EJ külastusega 07.06.

2.2. Koosoleku juhataja tutvustas lühidalt 20.02.2017 Postimehes ilmunud artikli „Maa-alusele hiigelektrijaamale terendab uus võimalus“ põhjal plaani ehitada Paldiskisse HAEJ (hüdroakumulatsiooni elektrijaam).

Koosolekut juhatas Rein Talumaa

Memo koostas Tõnu Truupõld